

LUONNOS

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

kotimaankauppaa varten kerättäville nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusoluille ja alkioille eläintautien vastustamiseksi asetettavista vaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti *muutetaan* kotimaankauppaa varten kerättäville nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusoluille ja alkioille eläintautien vastustamiseksi asetettavista vaatimuksista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (329/2021) 4 §:n 3 momentti sekä *lisätään* asetukseen uusi 4 a § ja liite V seuraavasti:

4 §

Sperman keräysaseman toiminta

Nauta- ja sikaeläinten sperman keräysaseman toimintaa koskevista vaatimuksista säädetään eläintautilain 42 §:n 1 momentissa. Toiminnassa tulee lisäksi noudattaa vaatimuksia, joista jäsenvaltioiden välistä kauppaa harjoittavien toimijoiden osalta säädetään komission delegoidun asetuksen 2020/686 15–21 ja 24–26 artiklassa ja liitteessä I olevan 1 osan 1 kohdassa. Sperman jäljitettävyyttä koskevista vaatimuksista säädetään mainitun asetuksen 10 artiklassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse sukusolujen ja alkoiden pitopaikkojen hyväksymisestä ja nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten sukusolujen ja alkoiden jäljitettävyydestä annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/999 5 artiklassa.

4 a §

Sellaisen sperman keräysaseman hyväksyminen ja toiminta, jolla ei pidetä eläimiä

Jos sperman keräysasemalla ei pidetä eläimiä, vaan spermaa kerätään ainoastaan teurastettujen tai kastroitujen eläinten lisäkiveksistä (*epididymaalinen sperman keräys*), sperman keräysaseman hyväksymiseen ja sen toimintaan sovelletaan 3–4 pykälässä säädetystä poiketen liitteen V vaatimuksia.

Aluehallintoviraston on tarkastettava sperman keräysasema ennen sen hyväksymistä.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava sperman keräysaseman hyväksymisestä kunnaneläinlääkärille ja Ruokavirastolle.

Hyväksytyjä sperman keräysasemia koskevan luettelon julkaisemisesta säädetään eläintautilain 79 §:n 2 momentissa.

Sperman keräysaseman on ilmoitettava asemaeläinlääkärin vaihtumisesta aluehallintovirastolle vähintään viisi arkipäivää ennen kuin uusi asemaeläinlääkäri aloittaa työnsä.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä . .20

Maa- ja metsätalousministeri

Neuvotteleva virkamies Eero Rautiainen

SPERMAN KERÄYSASEMAA KOSKEVAT VAATIMUKSET, KUN ASEMALLA EI PIDETÄ ELÄIMIÄ

1. Sperman keräysasemaa koskevat vaatimukset, kun asemalla ei pidetä eläimiä

Sperman keräysaseman hyväksymisen edellytyksenä on:

1.1. Sperman keräysasemalla on vähintään seuraavat tilat, joista osa voi olla siirrettäviä tiloja:

1.1.1. erillinen tila välineiden puhdistusta, desinfiointia tai sterilointia varten;

1.1.2. erillinen tila epididymaalista sperman keräystä ja kerätyn sperman käsittelyä ja säilytystä varten; sekä

1.1.3. jos sperman keräysasemalla harjoitetaan sperman pitkäaikaista varastointia, tätä varten huone, jonka ei välttämättä tarvitse sijaita keräysaseman muiden tilojen yhteydessä.

1.2. Sperman keräysasema on rakenteeltaan sellainen, että sperman keräys-, käsittely- ja säilytystilat voidaan helposti puhdistaa ja desinfioida.

1.3. Sperman keräysasemalle on nimetty asemaeläinlääkäri, joka on Suomessa laillistettu eläinlääkäri.

1.4. Sperman keräysasema on asemaeläinlääkärin säännöllisessä valvonnassa.

1.5. Sperman keräysaseman henkilöstöllä on tehtäviensä hoitamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot.

2. Sperman keräysaseman toimintaa koskevat vaatimukset, kun asemalla ei pidetä eläimiä

2.1. Kaikista sperman keräysasemalla kerätyistä spermaeristä on pidettävä kirjaa.

2.2. Hyväksytyllä sperman keräysasemalla saa käsitellä ja säilyttää vain tämän asetuksen mukaisesti tuotettua spermaa sekä eläintautilain 39 §:n mukaisesti hyväksytyssä sukusolujen ja alkioiden pitopaikassa kerättyä tai laillisesti maahan tuotua nauta-, sika-, lammas-, vuohi- ja hevoseläinten spermaa eläinlajeittain eroteltuna.

2.3. Sperman keräyksen, käsittelyn ja säilytyksen on tapahduttava näihin tarkoituksiin varuissa tiloissa ja noudattaen hyvää hygieniaa.

2.4. Kaikki sperman keräyksen ja käsittelyn yhteydessä sperman tai sukuelinten kanssa kosketuksiin joutuvat välineet, kertakäyttövälineitä lukuun ottamatta, on desinfioitava tai steriloitava ennen käyttöä. Asemaeläinlääkäri antaa asiasta ohjeet.

2.5. Säilytys- ja kuljetusastiat, lukuun ottamatta uusia kertakäyttösäiliöitä, on desinfioitava tai steriloitava tarvittaessa ennen jokaista täyttöä. Asemaeläinlääkäri antaa asiasta ohjeet.

2.6. Kaikki spermaerät on merkittävä selvästi siten, että sperman keräyspäivä, luovuttajaeläimen tunnistuskoodi sekä sperman keräysaseman hyväksymisnumero ovat helposti todettavissa. Hevoseläinten osalta virusarteriitin varalta tehdyn tutkimuksen tulos on oltava helposti todettavissa.

3. Asemaeläinlääkäriin tehtävät, kun asemalla ei pidetä eläimiä

Asemaeläinlääkäriin tulee:

- 3.1. varmistaa, että sperman keräysasemalla kerätään epididymaalisesti spermaa ainoastaan tämän asetuksen vaatimukset täyttävistä luovuttajaeläimistä;
- 3.2. antaa lupa eläimen siirtoon teurastamolle;
- 3.3. valvoa, ettei epididymaalista sperman keräystä aloiteta, ennen kuin luovuttajaeläimen lihantarkastus on saatu päätökseen;
- 3.4. valvoa epididymaalista sperman keräystä, käsittelyä, säilytystä ja kirjanpitoa;
- 3.5. valvoa yleistä hygieniää sperman keräysasemalla ja antaa näistä neuvoja;
- 3.6. huolehtia eläinten tautitilanteen selvittämisen kannalta tarvittavista tutkimuksista; ja
- 3.7. varmistaa, että sperman keräysaseman henkilökunta tekee vain sellaisia tehtäviä, joihin sillä on riittävä osaaminen ja pätevyys.

Luovuttajaeläimiä eivät koske vaatimukset 3.2. ja 3.3. silloin, kun sperma kerätään kastromalla saaduista lisäkiveksistä.

4. Sperman keräysasemalla kerättyä hevoseläinten spermaa koskevat vaatimukset, kun asemalla ei pidetä eläimiä

4.1. Sperman on oltava peräisin luovuttajaeläimestä:

- 4.1.1. joka ei teurastuspäivänä tai kastrointipäivänä ole osoittanut mitään kliinisiä merkkejä tarttuvista eläintaudeista;
- 4.1.2. jota on pidetty 30 päivän ajan ennen sperman keräyspäivää pitopaikoissa, joissa ei ole kyseisenä aikana todettu virusarteriittia (Equine viral arteritis, EVA) tai hevosen tarttuvan kohtutulehduksen (Contagious equine metritis, CEM) kliinisiä oireita;
- 4.1.3. joka on vuosittain ennen siitoskauden alkua tutkittu negatiivisin tuloksin akkreditoitulla menetelmällä hevosen tarttuvaa kohtutulehdusta aiheuttavan *Taylorella equigenitalis* -bakteerin varalta ja jota ei ole negatiivisen tuloksen jälkeen käytetty luonnolliseen astutukseen ennen ensimmäistä sperman keräystä;
- 4.1.4. joka on ennen siitoskauden alkua tutkittu virusarteriitin varalta; ja
- 4.1.5. jota ei ole käytetty luonnolliseen astutukseen teurastusta tai kastrointia edeltävien 30 päivän aikana.

5. Sperman keräysasemalla kerättyä lammas- ja vuohieläinten spermaa koskevat vaatimukset, kun asemalla ei pidetä eläimiä

5.1. Sperman on oltava peräisin luovuttajaeläimestä:

5.1.1. jota on kohdassa 5.1.4. tarkoitetun eristyksen aloittamista edeltäneiden kuuden kuukauden ajan pidetty ainoastaan alkuperäpitopaikassaan tai siitä vastuussa olevan toimijan vastuulla olevassa muussa pitopaikassa;

5.1.2. jonka alkuperäpitopaikassa tai muussa pitopaikassa, jossa eläintä on pidetty kohdassa 5.1.1. mainittuna aikana, ei esiinny sellaisia a-c luokan tauteja tai muita torjuttavia tai valvottavia eläintauteja, joille lammas- ja vuohieläimet ovat alttiita;

5.1.3. joka ei teurastuspäivänä tai kastroidintipäivänä ole osoittanut mitään kliinisiä merkkejä tarttuvista eläintaudeista;

5.1.4. jota on pidetty vähintään 30 päivän ajan ennen teurastusta tai kastroidintia eristettynä muista kuin samaa tarkoitusta varten eristetyistä eläimistä asemaeläinlääkäriin hyväksymällä tavalla sisällä tai ulkona sijaitsevassa alkuperäpitopaikan eristystilassa; eristystilaan ei saa olla eristysaikana tullut uusia lampaita tai vuohia ja sitä varten on tullut olla käytössä erilliset työvälineet ja työvaatteet;

5.1.5. joka on sen jälkeen, kun eristyksen aloittamisesta on kulunut vähintään 21 päivää, mutta ennen eristysajan päättymistä tutkittu serologisesti *Brucella ovis*-, *Brucella melitensis* -tartunnan varalta ja serologisesti ja virologisesti Borderin taudin -tartunnan varalta kielteisillä tuloksilla;

5.1.6. joka ei ole ollut eristysaikana kosketuksissa sellaisten eläinten kanssa, jotka eivät täytä kohdan 5.1.5. vaatimuksia;

5.1.7. jota ei ole käytetty luonnolliseen astutukseen teurastusta tai kastroidintia edeltävien 30 päivän aikana.

6. Sperman keräysasemalla kerättyä nautaeläinten spermaa koskevat vaatimukset, kun asemalla ei pidetä eläimiä

6.1. Sperman on oltava peräisin luovuttajaeläimestä:

6.1.1. jota on kohdassa 6.1.5. tarkoitetun eristyksen aloittamista edeltäneiden 30 päivän ajan pidetty ainoastaan alkuperäpitopaikassaan tai siitä vastuussa olevan toimijan vastuulla olevassa muussa pitopaikassa;

6.1.2. jonka alkuperäpitopaikassa tai muussa pitopaikassa, jossa eläintä on pidetty kohdassa 6.1.1. mainittuna aikana, ei esiinny sellaisia a-c luokan tauteja tai muita torjuttavia tai valvottavia eläintauteja, joille nautaeläimet ovat alttiita;

6.1.3. joka ei teurastuspäivänä tai kastroidintipäivänä ole osoittanut mitään kliinisiä merkkejä tarttuvista eläintaudeista;

6.1.4. jota on pidetty vähintään 30 päivän ajan ennen teurastusta tai kastointia eristettynä muista kuin samaa tarkoitusta varten eristetyistä eläimistä asemaeläinlääkäriin hyväksymällä tavalla sisällä tai ulkona sijaitsevassa alkuperäpitopaikan eristystilassa; eristystilaan ei saa olla eristysaikana tullut uusia nautaeläimiä ja sitä varten on tullut olla käytössä erilliset työvälineet ja työvaatteet;

6.1.5. joka on sen jälkeen, kun eristyksen aloittamisesta on kulunut vähintään 21 päivää, mutta ennen eristysajan päättymistä tutkittu virologisesti ja serologisesti naudan virusripulin varalta, eikä eläin suoritetun tutkimusten ja mahdollisten jatkotutkimusten perusteella ole BVD-viruksen erittäjä;

6.1.6. joka ei ole ollut eristysaikana kosketuksissa sellaisten eläinten kanssa, jotka eivät täytä kohdan 6.1.5. vaatimuksia;

6.1.7. jota ei ole käytetty luonnolliseen astutukseen teurastusta tai kastointia edeltävien 30 päivän aikana.